

Notat om Ekspertudvalgets anbefalinger til et nyt arbejdsskadesystem

Indhold

- | 5 | **Tidsfrister for afgørelser** (anbefaling 1 og 2)
- | 7 | **Nye erstatninger og dækning af indkomstab** (anbefaling 12, 3 og 4)
- | 8 | **Erstatningsudmåling og årslønsberegning** (anbefaling 5)
- | 9 | **Markant nedsættelse af erstatningen for erhvervsevnetab** (anbefaling 6 og 11)
- | 10 | **Indskrænkning af retten til genoptagelse** (anbefaling 7)
- | 11 | **Skærpelse af tilskadekomnes tabsbegrænsningspligt** (anbefaling 8)
- | 12 | **Afskaffelse af kapitalisering af erstatninger og ændret beskatning** (anbefaling 9 og 10)
- | 13 | **Arbejdsskadeforsikringen skal dække udgifter til fastholdelse på arbejdsmarkedet** (anbefaling 13)
- | 14 | **Arbejdsgivernes medvirken til fastholdelse** (anbefaling 14, 15, 16 og 17)
- | 16 | **Kommunernes og Arbejdsskadestyrelsens samarbejde** (anbefaling 18, 22 og 27)
- | 18 | **Den praktiserende læges opgaver** (anbefaling 19 og 26)
- | 20 | **Kommunernes indsats** (anbefaling 20 og 21)
- | 21 | **Anmeldelse af arbejdsulykker og sortering af sagerne** (anbefaling 23, 24 og 25)
- | 23 | **Enhedslistens forslag til en forbedret arbejdsskadesikring**

Notat om Ekspertudvalgets anbefalinger til et nyt arbejdsskadesystem

Den tidligere regering nedsatte i november 2013 et ekspertudvalg, der skulle komme med forslag til et moderniseret arbejdsskadesystem. Udvalget skulle komme med forslag til hvordan:

- 1. Skadelidte kan tilskyndes til at forbedre og udnytte resterhvervsevnen så tidligt som muligt samtidig med, at arbejdsskadesystemet understøtter tilbagevenden til arbejdet.**
- 2. Udmåling, beregning og udbetaling af erstatning kan indrettes, så det styrker incitamentet for den tilskadekomne til at forbedre og udnytte erhvervsevnen tidligst muligt.**
- 3. Arbejdsgiveren får større mulighed for og incitament til at gøre en særlig indsats for at fastholde skadelidte på arbejdspladsen.**
- 4. Der skabes en bedre sammenhæng mellem arbejdsskadeområdet og sociale ydelser m.v., herunder spørgsmålet om overkompensation.**
- 5. Sagsbehandlingen af arbejdsskadeområdet kvalificeres.**

Udvalgets forslag må ikke føre til højere udgifter til arbejdsgivernes arbejdsskadeforsikring eller til merudgifter for det offentlige. Øgede udgifter til en tidlig fastholdelsesindsats forudsættes at ske gennem en omprioritering af de eksisterende midler i arbejdsskadesystemet.

Udvalget har afsluttet sit arbejde i december 2014 og er kommet med 27 anbefalinger. Vi har her opdelt anbefalingerne efter indhold og sammenholdt dem med gældende regler og med Enhedslistens vurdering af forslagene samt Enhedslistens forslag til forbedring af reglerne.

Tidsfrister for afgørelser (anbefaling 1 og 2)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

1. Anerkendelse

Afgørelse om anerkendelse skal som hovedregel ske inden 21 uger efter skadedatoen. Fristen kan fraviges af særlige helbredsmæssige og juridiske årsager; i disse tilfælde skal sagens parter have besked om årsagen til fristoverskridelsen og om forventet dato for afgørelse.

1. Erstatning for erhvervsevnetab

Endelig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne skal som hovedregel ske inden 14 måneder fra skadedatoen. Også her vil der være årsager som f.eks. uafklaret helbreds- og erhvervssituation der gør, at fristen må overskrides.

2. Godtgørelse for varigt mén

Afgørelse om godtgørelse for varigt mén skal ske inden 14 måneder fra skadedatoen.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Der skal træffes afgørelse om anerkendelse af skaden, erstatning for tab af erhvervsevne og godtgørelse for varigt mén inden 1 år efter skadens anmeldelse. Hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret på dette tidspunkt kan Arbejdsskadestyrelsen træffe en midlertidig afgørelse. Den midlertidige afgørelse vil ofte være, at der ikke er noget erhvervsevnetab netop fordi erhvervssituationen er uafklaret.

I praksis kan der gå op til flere – og også mange år – før der træffes endelig afgørelse om erhvervsevnetab. Den vigtigste årsag er sagsbehandlingstiden i kommunerne, hvor de tilskadekomne kan vente i årevis på, at der kommer en endelig afklaring på deres erhvervssituation. Men også sagsbehandlingstiden i Arbejdsskadestyrelsen kan trække tiden ud. Det sker ofte, at sager kan ligge urørte hen i halve og hele år.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Anerkendelse. Vi kan støtte forslaget om, at tidsfristen for anerkendelse af arbejdsskaden nedsættes til 21 uger. Dels er det vigtigt for tilskadekomne at få anerkendt arbejdsskaden, dels kan forsikringsselskabernes betaling af behandlingsudgifter afhænge af anerkendelsen.

Erhvervsevnetab. Vi er modstandere af, at der skal træffes endelig afgørelse om erhvervsevnetab efter 14 måneder. Mange ulykker har så alvorlige skadefølger, at de tilskadekomne ikke er færdigbehandlede og deres helbredstilstand ikke er stationær efter 14 måneder. Hertil kommer, at det for mange vil være næsten umuligt at have afklaret erhvervssituationen inden for 14 måneder, når tilskadekomne først skal gennemgå et eller flere ressourceforløb før der sker visitation til fleksjob eller tilkendelse af førtidspension.

I stedet bør der hurtigt træffes midlertidig afgørelse om erhvervsevnetab, der skal udløse en midlertidig løbende erstatning, hvis de helbredsmæssige oplysninger dokumenterer, at der er tale om en betydelig nedsættelse af arbejdsevnen. Denne midlertidige erstatning bør løbe indtil der kan fastsættes et endeligt erhvervsevnetab, når både den helbredsmæssige og erhvervsmæssige situation er afklaret. Det er vigtigere at der træffes den rigtige afgørelse end at der træffes en hurtig afgørelse.

Varigt mén. Vi kan støtte forslaget om, at tidsfristen for afgørelse om godtgørelse for varigt mén skal være 14 måneder, dog med mulighed for dispensation for tidsfristen hvis den tilskadekomne endnu ikke er helbredsmæssigt afklaret.

Nye erstatninger og dækning af indkomstab (anbefaling 12, 3 og 4)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

12. Fortsat ansættelse og arbejdsgiverbetalt løn under sygdom i de første 6 måneder efter ulykken

Formålet med anbefalingen er at sikre, at ansættelsesforholdet består indtil der er sket afklaring af den tilskadekomnes muligheder for at fortsætte i ansættelsesforholdet. Dette vil tilskynde arbejdsgiveren og den tilskadekomne til at indgå i en fastholdelsesproces så tidligt som muligt efter ulykken.

3. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste

Som ny ydelse i arbejdsskadeloven foreslår udvalget, at tilskadekomne får erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i op til 24 måneder. Erstatningen skal være på samme niveau som erstatningen efter erstatningsansvarsloven. I de første 14 måneder efter skaden er der 100 % erstatning og herefter nedsættes erstatningen til 83 %.

Forslaget skal ses i sammenhæng med udvalgets anbefaling 12 om fuld løn fra arbejdsgiveren i de første 6 måneder efter skaden.

4. Godtgørelse for svie og smerte

Som ny ydelse i arbejdsskadeloven foreslår udvalget, at tilskadekomne får godtgørelse for svie og smerte efter samme principper som i erstatningsansvarsloven. Der er kun givet godtgørelse for svie og smerte, hvis skadelidte får tilkendt godtgørelse for varigt mén, det vil sige at méngraden skal være mindst 5 %.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Der er ingen lovregler om beskyttelse mod afsked efter en arbejdsulykke. Det er overenskomstbestemt. Det betyder at timelønnede kan afskediges efter kort tids sygefravær, mens funktionærsatte kan have op til 6 måneders opsigelse, og dermed få fuld løn i en længere sygeperiode efter ulykken.

Det er kun efter erstatningsansvarsloven, at man får erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og svie og smerte. Og det får man kun, hvis man kan dokumentere, at der har været noget i vejen med sikkerheden og gøre arbejdsgiveren ansvarlig for den manglende sikkerhed.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Ideelt set er alle 3 forslag rigtig gode og sikrer at tilskadekomne kan opretholde deres nuværende levestandard i op til 2 år. Men hvis konsekvensen er, at de øgede udgifter til dækning af indtægtsstab i de første 2 år skal betales af en markant nedsættelse af erstatningerne for erhvervsevnetab, kan vi ikke støtte forslagene.

Erstatningsudmåling og årslønsberegning (anbefaling 5)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

Udvalget anbefaler, at udmålingen af erstatning for erhvervsevnetab skal baseres på et skøn over skadens betydning for forventet fremtidig indtægt. Forslaget skal ses i sammenhæng med anbefaling 1 om, at der som hovedregel skal træffes endelig afgørelse om erhvervsevnetab senest 14 måneder efter skaden. Derfor må det nødvendigvis være en skønnet afgørelse. Det anbefales, at årslønnen fastsættes ud fra de 3 seneste års indtægt, og at der udelukkende anvendes oplysninger fra e-indkomstregisteret.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Erstatning for tab af erhvervsevne fastsættes som forskellen mellem den arbejdsindtægt tilskadekomne ville have haft, hvis skaden ikke var sket, og muligheden for at skaffe sig fremt idig arbejdsindtægt. Der træffes først endelig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne, når den tilskadekomnes erhvervssituation er afklaret. Indtil da kan der træffes midlertidige afgørelser og udbetales midlertidige løbende erstatning. Det er almindelige praksis, at erhvervsevnetabet i de midlertidige afgørelser fastsættes til 0, således at den tilskadekomne ikke får nogen erstatning før den erhvervsmæssige situation er endeligt afklaret (og det kan med kommunernes sagsbehandling og de obligatoriske ressourceforløb trække ud i årevis).

Ved udmålingen af erstatning fastsættes en årsløn. Årslønnen udgør den samlede arbejdsfortjeneste i året før arbejdsskadens indtræden. Årslønnen fastsættes ud fra oplysningerne i indkomstregisteret og oplysninger fra skat. Hvis disse oplysninger ikke er retvisende f.eks. på grund af uddannelse eller arbejdsløshed i året forud for skaden, fastsættes årslønnen efter et skøn.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Udmåling af erstatning. Enhedslisten er modstander af, at erstatningen for erhvervsevnetab fastsættes ud fra en skønnet fremtidig indtægt. Der vil være stor sandsynlighed for, at den fremtidige arbejdssevne og indtægt vil blive sat for højt. Den endelige afgørelse om erhvervsevnetab bør først træffes, når tilskadekomnes erhvervssituation er afklaret. Indtil da bør der træffes midlertidig afgørelse om erhvervsevnetab med midlertidig løbende erstatning.

Beregning af årsløn. Enhedslisten er modstander af at ændre årslønsberegningen. De nuværende regler og den nuværende praksis sikrer, at erstatningen udmåles ud fra de aktuelle indtægtsforhold og den aktuelle indtægtsnedgang som følge af skaden. Hvis man går over til at anvende de seneste 3 års indtægt og udelukkende må benytte sig af e-indkomst, vil tilskadekomne i de fleste tilfælde blive stillet ringere og få lavere erstatning.

Markant nedsættelse af erstatningen for erhvervsevnetab (anbefaling 6 og 11)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

6. Offentlige ydelser indregnes i indtægten efter skaden

Udvalget anbefaler, at man indregner offentlige ydelser, som f.eks. førtidspension i den fremtidige indtægt, således at erstatningen for erhvervsevnetab skal udmåles som forholdet mellem den fastsatte årsløn og den forventede fremtidige indtægt f.eks. førtidspension. Det medfører, at erstatningerne for erhvervsevnetab bliver voldsomt forringet i forhold til de nuværende erstatninger.

11. Civile erstatninger og arbejdsmarkedspensioner

Udvalget vurderer, at der er behov for overvejelser om, dels hvordan der bedst skabes sammenhæng mellem arbejdsskadesikringsloven og erstatningsansvarsloven, dels hvordan man modvirker overkompensation, når tilskadekomne både får arbejdsmarkedspension og erstatning for erhvervsevnetab.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Man ser kun på arbejdsindtægten efter skaden og medregner ikke offentlige forsørgelsesydelse i indtægten. Hvis der tilkendes førtidspension, vil erhvervsevnetabet typisk blive fastsat til 65 % men kan blive fastsat til en højere procent.

Undtagelsen er tilskadekomne, der visiteres til fleksjob. De er blevet ringere stillet efter reformen af førtidspension og fleksjob. Nu medregner man både lønnen fra arbejdsgiveren og kommunens tilskud eller ledighedsydelsen i den fremtidige indtægt.

Erstatningerne efter erstatningsansvarsloven har ingen indflydelse på erstatningerne efter arbejdsskadeloven. Men modsat kan Arbejdsskadestyrelsens afgørelser have betydning for civile erstatninger.

Arbejdsmarkedspensioner har ingen indflydelse på arbejdsskadeerstatningerne.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Enhedslisten tager skarpt afstand fra den foreslåede forringelse af erstatningen for erhvervsevnetab. Vi holder fast ved, at offentlige forsørgelsesydelse ikke skal indregnes i fremtidig indtægt. Det samme gælder for civile erstatninger og arbejdsmarkedspensioner.

Vi ønsker en forbedring for fleksjobbere og modtagere af ledighedsydelse, således at det skal være nedsættelsen af arbejdsevnen og lønnen fra arbejdsgiveren, der danner grundlag for beregningen af erhvervsevnetab, og at tilskuddet fra kommunen og ledighedsydelsen ikke skal indregnes i indtægten efter skaden.

Indskrænkning af retten til genoptagelse (anbefaling 7)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

Udvalget ønsker, at Arbejdsskadestyrelsens afgørelser som udgangspunkt skal være endelige, og at afgørelserne ikke kan genoptages. Der skal kun være mulighed for genoptagelse, hvis der fremlægges nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning, at der er sandsynlighed for, at afgørelserne bliver ændret.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Afgørelser om anerkendelse kan inden for en frist på 5 år efter afgørelsen genoptages efter anmodning fra tilskadekomne. Afgørelser om erhvervsevnetab og varigt mén kan inden for en frist på 5 år efter afgørelsen genoptages efter anmodning fra tilskadekomne, hvis der er sket væsentlige ændringer af de forhold, der lå til grund for afgørelsen. Fristen for genoptagelse kan forlænges inden udløbet af 5-års-fristen. Der kan ses bort fra fristerne, når ganske særlige omstændigheder taler for det.

I praksis er der stort set ingen problemer med at få en sag genoptaget. F.eks. vil en overgang fra fleksjob til førtidspension føre til genoptagelse af arbejdsskadesagen.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Enhedslisten er modstander af udvalgets forslag. Der skal **ikke** røres ved tilskadekomnes ret til at få deres sager genoptaget.

Skærpelse af tilskadekomnes tabsbegrænsningspligt (anbefaling 8)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

Udvalget vurderer, at det er vigtigt i forbindelse med erstatningsudmålingen at se på skadelidtes tabsbegrænsningspligt. Her tænker man på skadelidtes medvirken i behandling og i kommunens indsats og foreslår, at oplysninger om tilskadekomnes medvirken skal gives til Arbejdsskadestyrelsen, og at oplysningerne skal indgå i styrelsens vurderinger.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Der er klare regler på området. Den tilskadekomne har pligt til efter Arbejdsskadestyrelsens bestemmelser at blive undersøgt af egen læge og speciallæger, at gennemgå lægebehandling, hospitalsbehandling og optræning og deltage i arbejdsprøvning. Hvis tilskadekomne ikke efterkommer disse krav eller modarbejder sin helbredelse, kan retten til erstatning bortfalde helt eller delvist.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Reglerne er klare nok i forvejen. Vi kan ikke se, at der er grundlag for skærper.

Afskaffelse af kapitalisering af erstatninger og ændret beskatning (anbefaling 9 og 10)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

9. Erstatning for erhvervsevnetab skal udbetales som løbende ydelse

Udvalgets begrundelse for anbefalingen er, at erstatningen bør være løbende, da den erstatter et løbende indkomstab. Dog bør mindre beløb, f.eks. beløb under 1.000 kr. pr. måned kapitaliseres.

10. Løbende erstatning skal beskattes som lønindkomst

Udvalget anbefaler, at erstatning for erhvervsevnetab skal beskattes nøjagtig som den lønindtægt den erstatter. Det betyder at der i beskatningen både skal være arbejdsmarkedsbidrag og beskæftigelsesfradrag, og at der ikke skal fratrækkes 8 % arbejdsmarkedsbidrag i bruttoerstatningen.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Når der er truffet endelig afgørelse om erhvervsevnetab, bliver erstatningen kapitaliseret, hvis erhvervsevnetabet er mindre end 50 %.

Hvis erhvervsevnetabet er over 50 %, kan den tilskadekomne efter anmodning få kapitaliseret den del af erstatningen, der svarer til 50 % erhvervsevnetab. Resten af erstatningen udbetales som løbende ydelse. Kapitalerstatningen for 50 % erhvervsevnetab kan udgøre flere millioner kr.

Midlertidige erstatninger for erhvervsevnetab udbetales som løbende ydelser, f.eks. samtidig med revalideringsydelse.

Der bliver trukket 8 %, der svarer til arbejdsmarkedsbidraget, fra de løbende erstatninger, og man får ikke beskæftigelsesfradrag. Herudover bliver de løbende erstatninger normalt beskattet.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Kapitalisering. Mulighederne for kapitalisering skal bevares. Det har stor betydning for ofrene for alvorlige arbejdsulykker, at de får en erstatning, der kan mærkes, en sum penge de ikke skal rede-gøre for, og som de kan bruge til lige hvad de vil. Erstatningen skal ses som en compensation for et ødelagt helbred og arbejdsliv, funktionsindskrænkning og desværre også tit en ødelagt økonomi. Erstatningen er et plaster på såret, der skal bruges til at forsøge tilværelsen. Ved kapitalisering undgår man også modregning i forsørgelsesydelse som f.eks. førtidspension, hvor den løbende erstatning bliver delvist modregnet.

Udvalget ser erstatningen som en forsørgelsesydelse. Den tankegang kan vi ikke acceptere. Erstatning for tab af erhvervsevne er en erstatning for det tab tilskadekomne har lidt, og ikke en forsørgelsesydelse. Derfor skal den ubetingede ret til kapitalisering bevares.

Beskatning. Netop fordi der er tale om en erstatning og ikke en ydelse der træder i stedet for lønind-tægt, ser vi ikke nogen grund til at ændre den nuværende beskatning.

Arbejdsskedeforsikringen skal dække udgifter til fastholdelse på arbejdsmarkedet (anbefaling 13)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

Udvalget anbefaler at arbejdsskedeforsikringen skal udvides til også at omfatte udgifter til rehabilitering og fastholdelse. Det kan f.eks. være udgifter til revalidering og omskoling, udredning, hjælpemidler, transport, lindrende behandling og arbejdspladsindretning. Det skal være udgifter, som ikke dækkes af kommunen, men hvor kommunen vurderer at de konkrete forløb og tiltag vil bidrage til, at den tilskadekomne sættes i stand til at klare sig selv.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Ydelserne efter loven er:

- 1) betaling af udgifter til sygebehandling, optræning og hjælpemidler m.m.
- 2) erstatning for tab af erhvervsevne,
- 3) godtgørelse for varigt mén,
- 4) overgangsbeløb ved dødsfald,
- 5) erstatning for tab af forsørger,
- 6) godtgørelse til efterladte.

Denne liste er udtømmende. Alle øvrige udgifter som følge af arbejdsskaden, f.eks. til revalidering, omskoling og udredning betales af kommunen efter et skøn.

ENHEDSLISTEN KOMMENTARER OG FORSLAG

Det er nok klogt at beholde opfølgningen på arbejdsskade- og sygedagpengesager i kommunerne. Vi kan konstatere, at opfølgningen i dag er mangelfuld og at sagsbehandlingen er alt for langvarig. Men vi tror ikke det bliver bedre, fordi forsikringsselskaberne skal betale. Det vil være en stor forbedring, hvis tilskadekomne får et retskrav på blandt andet revalidering og lindrende behandling indtil arbejdsskadesagen er endelig afgjort.

Arbejdsgivernes medvirken til fastholdelse (anbefaling 14, 15, 16 og 17)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

14. Der skal udarbejdes en fastholdelsesplan inden 5 uger efter skaden

Udvalget anbefaler, at arbejdsgiverne i alle sager, hvor sygefraværet forventes at være over 8 uger, skal udarbejde en fastholdelsesplan i samarbejde med den tilskadekomne. Herunder skal arbejdsgiverne overveje om de har brug for hjælp fra kommunens fastholdelseskonsulenter.

De konkrete fastholdelsesplaner skal vise vejen tilbage til arbejde og udarbejdes på baggrund af lægelige oplysninger.

15. Arbejdsgiverne skal modtage en udbygget vejledning i forbindelse med anmeldelse af arbejdsskader

Den eksisterende vejledning til arbejdsgiverne skal udbygges med en beskrivelse af, hvordan arbejdsgiveren skal forholde sig til arbejdsskaden og kan bidrage til tilskadekomnes tilbagevenden til arbejdspladsen. Vejledningen kan kombineres med den elektroniske kvittering, som arbejdsgiveren modtager i forbindelse med anmeldelsen.

16. Der skal indføres obligatorisk fast-track i kommunerne i alle arbejdsskadesager med forventet sygefravær over 8 uger.

Udvalget anbefaler at det skal være obligatorisk for arbejdsgiveren at kontakte kommunen og anmode om hurtig opfølgning (fast-track) hvis arbejdsskaden forventes at medføre sygefravær i mere end 8 uger.

17. Arbejdsgiverne skal forpligtes til at medvirke i fastholdelsesprocessen

Arbejdsgiverens medvirken kan f.eks. ske ved løbende at følge op på fastholdelsesplanerne og ved at deltage i opfølgningssamtalerne i kommunen. Den kommunale fastholdelsesproces skal inkludere arbejdsgiveren og de fastholdelsesinitiativer, der er igangsat på arbejdspladsen.

Den tilskadekomne skal kunne frasige sig arbejdsgiverens medvirken. Det vil i givet fald betyde, at han ikke har krav på ansættelse og løn i de første 6 måneder efter skaden jf. anbefaling 12.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Arbejdsgiveren har ingen forpligtelser efter arbejdsskadeloven udover at anmelde arbejdsskaden.

Efter sygedagpengeloven bliver arbejdsgiveren inddraget i opfølgning og fastholdelse:

Arbejdsgiverne **skal** indkalde den sygemeldte lønmodtager til en personlig samtale om hvordan og hvornår lønmodtageren kan vende tilbage til arbejdet. Samtalen skal holdes senest 4 uger efter første sygedag.

Hvis sygefraværet forventes at vare mere end 8 uger, **kan** den sygemeldte lønmodtager anmode om at han og arbejdsgiveren sammen skal udarbejde en fastholdelsesplan. Planen skal beskrive hvordan den sygemeldte hurtigst muligt kan vende helt eller delvist tilbage til arbejdet. Arbejdsgiveren

kan afslå at udarbejde en fastholdelsesplan.

Arbejdsgiveren kan inden for de første 5 uger anmode kommunen om at iværksætte en tidlig opfølgning, hvis sygefraværet forventes at vare mere end 8 uger. Anmodningen kan ske i forbindelse med anmeldelsen af sygefraværet. Lønmodtageren kan selv anmode om en tidlig opfølgning, men kan også modsætte sig en tidlig opfølgning.

Udover sygesamtalen efter 4 uger og den frivillige udarbejdelse af fastholdelsesplan har arbejdsgiveren ingen pligter i forbindelse med arbejdsskade- og sygedagpengesagen.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Det er udmærket, at arbejdsgiveren skal involveres mere i arbejdsskade- og sygedagpengesagen. Det kan diskuteres om det skal være en pligt eller mulighed. Og hvis helbredsudsigterne gør det realistisk, er det fint, at der tidligt bliver udarbejdet en plan for, hvordan tilskadekomne kan vende tilbage til arbejdspladsen. Og det er også godt, at arbejdsgiverne får en udbygget vejledning om arbejdsskader.

Men udvalget forholder sig ikke til, at det ved alvorlige ulykker kan være meningsløst at tale om fastholdelse eller tilbagevenden til arbejdsmarkedet, fordi det ikke kan lade sig gøre på grund af tilskadekomnes helbredstilstand. Her bør løsningerne være revalidering, fleksjob eller førtidspension afhængigt af, hvor alvorlige skadefølgerne er.

Kommunernes og Arbejdsskadestyrelsens samarbejde (anbefaling 18, 22 og 27)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

18. Kommunens rehabiliteringsplan eller aftale skal sendes til Arbejdsskadestyrelsen senest 18 uger efter første fraværsdag

I den 8. uge skal der ved første opfølgningssamtale udarbejdes en aftale eller rehabiliteringsplan. Denne opdaterede aftale eller plan skal sendes til arbejdsskadestyrelsen inden 18 uger. Sammen med planen skal der sendes relevante akter fra sygedagpengesagen og lægeerklæringer. Hvis det på grund af sygdommens karakter ikke har været muligt at udarbejde en aftale eller plan, skal kommunen i stedet sende en status.

22. Der skal oprettes en særlig vidensenhed i Arbejdsskadestyrelsen

Denne vidensenhed skal hjælpe kommunerne med viden om arbejdsskader og best practice og sammenhængen med civile erstatningssager. Enheden skal opbygge viden om arbejdsskadeforløb, sygdomsudvikling og erfaring med fastholdelsestiltag i landets kommuner. Vidensenheden skal bidrage til at kommunerne og Arbejdsskadestyrelsen udveksler erfaringer og viden.

27. Arbejdsskadestyrelsen og kommunerne skal udveksle elektroniske oplysninger

Der er behov for hurtigere afgørelser af sagerne og bedre samarbejde mellem Arbejdsskadestyrelsen og kommunerne, sagsbehandlingen skal optimeres og tilrettelægges bedre, og der skal være øget anvendelse af elektroniske oplysninger, f.eks. fra e-indkomstregisteret og udveksling af elektroniske oplysninger mellem Arbejdsskadestyrelsen og kommunerne.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Arbejdsskadestyrelsen indhenter altid sagsakterne fra kommunen inden der træffes endelig afgørelse om erhvervsevnetab. Men det sker ofte først sent i sagsforløbet.

Der har været et fastholdelsescenter i Arbejdsskadestyrelsen, som udførte et glimrende arbejde, der resulterede i en bedre og hurtigere sagsbehandling både i kommunen og i Arbejdsskadestyrelsen. Dette center er desværre nedlagt.

Arbejdsskadestyrelsen anvender og udveksler i stigende grad elektroniske oplysninger.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Det er tiltrængt, at der bliver etableret et bedre samarbejde mellem kommunen og Arbejdsskadestyrelsen. Kommunernes lange sagsbehandlingstider forsinker sagerne unødigt. Det er fornuftigt at stille krav om, at tilskadekomnes rehabiliteringsplan eller status og lægelige akter skal sendes senest efter 18 uger. I det hele taget er det godt, at der etableres et fast samarbejde med gensidig udveksling af oplysninger mellem kommunen og Arbejdsskadestyrelsen. Målet må være at et sådant samarbejde medfører en hurtigere og bedre sagsbehandling og mere kvalificerede afgørelser.

Det nedlagte fastholdelsescenter bør genoprettes og blandt andet varetage de opgaver, som udvalget foreslår i anbefaling 22.

Den praktiserende læges opgaver (anbefaling 19 og 26)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

19. Den praktiserende læge skal vurdere, om der er behov for yderligere undersøgelser og vurderinger som følge af arbejdsskaden

Udvalget anbefaler, at den praktiserende læge inddrages mere og bedre i behandlingen af sygedagpengesagen. Den praktiserende læge skal medvirke til, at der tidligt i forløbet bestilles de nødvendige undersøgelser og indhentes de nødvendige speciallægeerklæringer. Samtidig skal der ske en bedre koordination mellem kommunen og Arbejdsskadestyrelsen, så lægeoplysninger fra praktiserende læge og speciallæger kan anvendes begge steder, herunder kan der fastlægges fælles krav til indholdet i lægeerklæringerne og udformning af lægeattesterne.

26. Læger og tandlæger skal sortere erhvervssygdomme i registreringsager og behandlingssager og i tvivlstilfælde visitere tilskadekomne til udredning på arbejdsmedicinsk klinik eller klinisk funktion

Udvalget ønsker at begrænse anmeldelsen af erhvervssygdomme og har som målsætning at antallet af anmeldelser halveres. Udvalget foreslår, at lægen kan afvente undersøgelser eller medicinsk dokumentation før anmeldelsen, og i tvivlstilfælde visitere tilskadekomne til arbejdsmedicinsk klinik eller klinisk funktion for nærmere udredning og vurdering. Herefter kan arbejdsmedicinsk klinik eller klinisk funktion videresende sagen til Arbejdsskadestyrelsen.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

I ulykkesager er det den praktiserende læges opgaver at udfylde standardlægeerklæringer til forsikringsselskabet, Arbejdsskadestyrelsen og kommunen, at skrive statuserklæringer og foretage generelle helbredsundersøgelser. Herudover har lægen ingen formelle opgaver i arbejdsskadesagen, men har selvfølgelig en afgørende rolle i den lægelige behandling af tilskadekomne.

I erhvervssygdomssager er det den praktiserende læge eller tandlæge, der skal anmelde erhvervssygdommen.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Inddragelse af den praktiserende læge. Det er en god ide at inddrage den praktiserende læge i sygedagpenge- og arbejdsskadesagen. Det vil være et stort fremskridt, hvis lægen får bemyndigelse til at rekvirere undersøgelser og indhente speciallægeerklæringer, og at det kan ske tidligt i forløbet. Ved alvorlige ulykker bør der afholdes møder / rundbordssamtaler i kommunen, hvor blandt andre den praktiserende læge skal deltage. (Det kræver fastsættelse af honorar til lægen.) Det er fornuftigt at lægeoplysninger og speciallægeerklæringer er fælles for kommunen og Arbejdsskadestyrelsen og skal anvendes begge steder.

Anmeldelser af erhvervssygdomme. Enhedslisten er helt uenig i, at anmeldelserne af erhvervssygdomme skal begrænses. Tværtimod ønsker vi, at langt flere erhvervssygdomme bliver anerkendt som arbejdsskader. Det drejer sig i stor udstrækning om psykiske skader og rygskader / nedslidthed. Vi afviser ideen om at læger og tandlæger skal sortere erhvervssygdommene i registrerings-sager og behandlingssager.

Det er fornuftigt, at lægerne i større udstrækning henviser til arbejdsmedicinsk klinik eller yderligere undersøgelser før sagen sendes til Arbejdsskadestyrelsen.

Kommunernes indsats (anbefaling 20 og 21)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

20. Tilskadekomne skal tilbydes en tværfaglig og helhedsorienteret indsats

I sager, hvor den tilskadekomne ikke kan vende tilbage til arbejdspladsen, og hvor der ikke er et afklaret indsats- og behandlingsforløb, skal der iværksættes en tværfaglig og helhedsorienteret indsats, som tilgodeser den tilskadekomnes konkrete udfordringer i forhold til at vende tilbage til arbejdsmarkedet. I forbindelse med den løbende opfølgning skal kommunen inddrage relevante ressourcer i sagsbehandlingen f.eks. klinisk funktion og uddannelsesvejleder.

21. Kommunernes sagsbehandling i arbejdsskadesager skal varetages af eksperter på området, f.eks. en fastholdelseskoordinator

Udvalget anbefaler, at kommunerne samler deres viden om fastholdelse og arbejdsskader hos en fastholdelseskoordinator, der skal have myndighedsansvaret for sygedagpengesagen og for handicapkompenserende ydelser. Det vil være til gavn for tilskadekomne, for samarbejdet med Arbejdsskadestyrelsen og for ressourceforbruget i kommunen.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

I alvorlige sager, hvor tilskadekomne ikke kan vende tilbage til arbejdspladsen, skal kommunen iværksætte en tværfaglig og helhedsorienteret indsats, som er individuelt tilrettelagt med udgangspunkt i den sygemeldtes forudsætninger, behov og helbredstilstand. Sagen skal forelægges for rehabiliteringsnævnet med rehabiliteringsplanens forberedende del inden indsatsen starter.

Der skal være fokus på at fastholde og vedligeholde den sygemeldtes arbejdsevne og tilknytning til arbejdsmarkedet. Indsatsen kan bestå i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning. Den sygemeldte skal have en gennemgående og koordinerende sagsbehandler.

Der er samme sagsbehandling hvad enten der er en arbejdsskadesag eller ej.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Tværfaglig og helhedsorienteret indsats. Det er allerede lovbestemt, at den tilskadekomne skal have en tværfaglig og helhedsorienteret indsats, når der er tale om alvorlige sager. Vi støtter, at kommunen får pligt til at inddrage relevante ressourcer i sagsbehandlingen.

Fastholdelseskoordinator. Vi kan støtte, at der skal være en kvalificeret sagsbehandling i arbejdsskadesager; det bør der være i alle sygedagpengesager. Det er vigtigt at kommunerne har en viden om arbejdsskadesager, og at sagsbehandlere samarbejder med Arbejdsskadestyrelsen, men vi er usikre på om det bedst sker ved en ekspert, som er fastholdelseskoordinator. Målet må være at alle sagsbehandlere i sygedagpengesager er fagligt velfunderede og herunder har viden om arbejdsskadesager.

Anmeldelse af arbejdsulykker og sortering af sagerne (anbefaling 23, 24 og 25)

EKSPERTUDVALGETS ANBEFALINGER

23. Refusion af sygedagpenge skal være betinget af at arbejdsulykken er anmeldt

Udvalget anbefaler, at arbejdsgiveren først kan få refusion af sygedagpenge, når arbejdsulykken er anmeldt i EASY. Da der ikke kan udbetales erstatning før arbejdsulykken er anmeldt, skal anbefalingen ses i sammenhæng med udvalgets anbefaling om tidlig erstatning og tidlig indsats. Ved for sen anmeldelse mister arbejdsgiveren refusionen for perioden frem til arbejdsulykken er anmeldt.

24. Arbejdsulykker skal sorteres i registreringssager og behandlingssager. Alle arbejdsulykker, der medfører uarbejdsdygtighed i mindst en dag skal anmeldes og registreres i EASY

Arbejdsgiveren skal ved anmeldelsen tage stilling til om ulykken er en registreringssag eller behandlingssag. Registreringssager er arbejdsskader, der vurderes til at være enkle sager uden alvorlige følger. Behandlingssager er arbejdsskader, der forventes at udløse godtgørelse, erstatning eller betaling af udgifter.

Formålet med forslaget er at spare ressourcer på sagsbehandling af sager, der ikke fører til erstatning. Det skal sikres, at sagerne til enhver tid kan aktiveres og overføres fra registreringssager til behandlingssager, og at alvorlige sager ikke ved en fejl registreres som registreringssager.

25. Forsikringsselskaberne skal uanset sygefraværets længde kun sende sager til Arbejdsskadestyrelsen, hvor de vurderer, at der kan blive tale om erstatning. Disse sager skal sendes senest 5 uger efter skaden

Udvalget vurderer, at der sendes alt for mange sager videre til Arbejdsskadestyrelsen, og anbefaler, at bestemmelsen om, at sagen skal videresendes ved sygefravær i mere end 5 uger, sløjfes. De relevante sager skal sendes senest en uge efter at lægeoplysningerne er modtaget og senest 5 uger efter skadetidspunktet selvom lægeoplysningerne endnu ikke er modtaget.

NUVÆRENDE REGLER OG PRAKSIS

Arbejdsgiveren har pligt til at anmelde arbejdsulykker, der forventes at udløse ydelser efter loven. Anmeldelsen skal ske hurtigst muligt og senest 9 dage efter skadens indtræden. Hvis tilskadekomne ikke kan genoptage sit arbejde i fuldt omfang 5 uger efter ulykken, og hvis skaden ikke er anmeldt, skal arbejdsulykken anmeldes senest på 5 ugers dagen for ulykken. En arbejdsgiver, der ikke rettidigt anmelder én arbejdsskade, skal straffes med bøde. Men det sker så godt som aldrig i praksis.

Der udbetales refusion af sygedagpenge uanset om arbejdsskaden er anmeldt eller ej.

Der er ingen krav om, at arbejdsulykker, der medfører sygefravær i kortere tid end 5 uger, og som ikke forventes at udløse erstatning eller ydelser, skal anmeldes.

Alle arbejdsulykker skal anmeldes på samme måde, uanset om der forventes at være alvorlige følger eller ej.

Forsikringsselskabet skal senest en uge efter modtagelsen af anmeldelsen rekvirere lægeerklæring I eller andre relevante lægelige oplysninger. Når de lægelige oplysninger er modtaget, skal forsikringsselskabet videresende anmeldelsen til Arbejdsskadestyrelsen, hvis skadens følger kan begrunde erstatning ud over udgifter til sygebehandling og hjælpemidler m.v.

Det er praksis, at i de tilfælde hvor forsikringsselskabet ikke skønner, at der bliver tale om erstatning, bliver tilskadekomne spurgt om han ønsker at sagen skal videresendes til arbejdsskadestyrelsen. Herefter bliver sagen videresendt, hvis tilskadekomne ønsker det.

ENHEDSLISTENS KOMMENTARER OG FORSLAG

Refusion. Enhedslisten støtter forslaget om, at arbejdsgiveren ved for sen anmeldelse mister retten til refusion af sygedagpenge indtil skaden er anmeldt.

I en periode fra ca. 2001 til 2007 så vi, at tilskadekomne mistede retten til erstatning, fordi arbejdsgiveren ikke havde anmeldt arbejdsulykken, og de ikke selv havde anmeldt den inden for 1 år. Det drejede sig om flere hundrede tilskadekomne, hvor nogle mistede millionerstatninger. Disse regler er nu blevet lempet, men bevisbyrden for, at der er tale om en arbejdsulykke, er skærpet til ugunst for tilskadekomne, når anmeldelsen sker senere end et år efter ulykken.

Når bødesystemet ikke bliver anvendt, er det udmærket at arbejdsgiveren mister refusionen af sygedagpenge.

Sortering i anmeldelser. Enhedslisten tager skarpt afstand fra, at arbejdsgiveren skal sortere anmeldelserne i registreringssager og behandlingssager. Den indflydelse og kompetence i behandlingen af arbejdsulykker bør arbejdsgiveren ikke have. Den første sortering bør fortsat foregå i forsikringsselskaberne. Og tilskadekomnes ret til at forlange, at arbejdsskadesagen skal videresendes til Arbejdsskadestyrelsen skal bibeholdes. Tilskadekomnes retssikkerhed vil blive totalt undermineret, hvis man slækker på den ret.

På samme måde tager vi afstand fra forslaget om, at sager om ulykker, der medfører mere end 5 ugers sygefravær, ikke automatisk skal sendes til Arbejdsskadestyrelsen.

Enhedslistens forslag til en forbedret arbejdsskadesikring

1. Højere godtgørelse for varigt mén

Méntabellens procentsatser skal hæves betydeligt. Især skal der fastsættes langt højere procenter for kroniske og stærke smerter.

2. Det skal være lettere at få anerkendt en erhvervssygdom

Der skal godkendes flere erhvervssygdomme, herunder skal psykiske sygdomme, ryglidelser og lidelser i bevægeapparatet godkendes i langt højere grad. Erhvervssygdomme skal ikke kunne afvises alene fordi de ikke står på listen over erhvervssygdomme.

3. Tidlig fastsættelse og udbetaling af midlertidig erstatning for erhvervsevnetab

Der skal tidligt i forløbet fastsættes et midlertidigt erhvervsevnetab og udbetales en midlertidig løbende erstatning. Erstatningen skal som udgangspunkt dække tilskadekomnes indtægtstab. Erstatningen skal udbetales samtidig med at der modtages enten sygedagpenge, revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller kontanthjælp. Erstatningen skal løbe indtil erhvervssituationen er afklaret og der er truffet endelig afgørelse om erhvervsevnetab.

4. Der skal være et retskrav på betaling af udgifter til lindrende behandling

Tilskadekomne skal have dækket sine udgifter til lindrende behandling som f.eks. fysioterapi, træning og medicin indtil arbejdsskadesagen er endelig afgjort.

5. Sygedagpengene skal fortsætte indtil der er endelig afgørelse om erhvervsevnetab

Udbetalingen af sygedagpenge skal fortsætte under ressourceforløb og jobafklaringsforløb. Medmindre tilskadekomne bliver helt rask og kan genoptage fuldtidsarbejde, skal sygedagpengene fortsætte indtil tilskadekomne er overgået til revalidering, fleksjob eller førtidspension.

6. Der skal være et retskrav på revalidering

Hvis tilskadekomne på grund af skadefølgerne ikke længere kan arbejde inden for sit hidtidige fag, men vil være i stand til at uddanne sig og arbejde inden for et andet fagområde, skal der være ubetinget ret til revalidering og omskoling.

7. Direkte visitation til fleksjob eller tilkendelse af førtidspension

Hvis helbredsoplysningerne og en eller højst 2 arbejdsprøvningsklart påviser, at tilskadekomne har en betydeligt nedsat arbejdsevne eller slet ikke er i stand til at arbejde overhovedet, skal tilskadekomne visiteres direkte til fleksjob eller tilkendes førtidspension uden først at skulle gennemgå et ressourceforløb. Hvis arbejdsevnen er mindre end 12 timer ugentlig skal der tilkendes førtidspension.

